

Ρεπορτάζ

Βίκυ Κώστα

Με το πόδι στο γκάζι και το χέρι έξω από το παράθυρο...

1,2 τόνοι η ποσότητα των απορριμμάτων, που συλλέγονται ανά μήνα στα τμήματα της Εγνατίας Οδού, που διέρχονται από την Ήπειρο

Αντιπροσωπευτικά δείγματα της νοοτροπίας μας και της περιβαλλοντικής μας συνείδησης, είναι τα στοιχεία του Παρατηρητηρίου της Εγνατίας Οδού, αναφορικά με τη διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων, τα οποία αποδεικνύουν ότι οι οδηγοί μικρών και μεγάλων οχημάτων που περνούν από την περιοχή μας, παραμένουν δυστυχώς αδιόρθωτοι.

2.426 τα νεκρά ζώα στο οδόστρωμα

στο πλαστικό, το χαρτί και τα στερεά απορρίμματα.

Αυτό σφείλεται εν μέρει και στη γεινιάση του οδικού άξονα με το αστικό κέντρο των Ιωαννίνων, με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και το αεροδρόμιο «Βασιλείου Πύρρος».

Αξίζει να σημειωθεί, ότι η διάθεσή των απορριμμάτων, γίνεται ως εξής: τα ανακυκλώσιμα υλικά παραδίδονται στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.) Ιωαννίνων και τα υπόλοιπα διατίθενται στον ΧΥΤΑ Ελληνικού.

Γενικά, από το 2006 οπότε και ξεκίνησε η συστηματική συλλογή στοιχείων έως και το 2014 παρατηρήθηκε αύξηση στις καταγραφές συλλεγόμενων απορριμμάτων κατά μήκος του αυτοκινητοδρόμου και ταυτόχρονα σημειώθηκε μεγάλη βελτίωση στις μεθόδους διαχείρισης, όσον αφορά είτε επικίνδυνα απορρίμματα (υγρά απόβλητα, πετρελαιοειδή, λασπώδη κ.ά.) είτε μη επικίνδυνα (πλαστικά, χαρτί, ξύλο, λάστιχα/ελαστικά κλπ.).

«Έχει διαπιστωθεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό απορριμμάτων προέρχεται από τους ίδιους τους χρήστες. Το υπόλοιπο προκύπτει από τις ίδιες τις λειτουργίες του Αυτοκινητοδρόμου. Πιο συγκεκριμένα οι πηγές αυτές είναι οι εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του κοινού όπως οι Χώροι Στάθμευσης - Αναψυχής (Χ.Σ.Α.), οι Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών

(Σ.Ε.Α.). Επίσης οι εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης της οδού όπως είναι τα Κέντρα Ελέγχου Σπράγγων (Κ.Ε.Σ.), οι Μονάδες Ελέγχου Ρύπανσης (Μ.Ε.Ρ.), τα Κέντρα Ελέγχου Κυκλοφορίας (Κ.Ε.Κ.) κ.τ.λ. Ένα άλλο εξίσου σημαντικό αίτιο είναι τα έργα συντηρώδους ή βραχιάς συντήρησης του αυτοκινητοδρόμου, οι εργασίες επισκευής/αποκατάστασης και βελτίωσης, οι εργασίες χειμερινής συντήρησης και οποιαδήποτε άλλη εργασία στο κατάστρωμα, τις νησίδες και τα πρανή της οδού. Τέλος, λόγω αυξημένου κυκλοφοριακού φόρτου παρατηρούνται μεγαλύτερες ποσότητες συγκεντρωμένες σε συγκεκριμένα τμήματα του οδικού άξονα» σημειώνουν οι συντάκτες της έκθεσης.

2.426 νεκρά ζώα

Την ίδια στιγμή, η περιοχή μας, είναι αυτή που χρήζει άμεσης προστασίας και εξάλειψης του φαινομένου της θνησιμότητας των ζώων, καθώς υπάρχει μεγάλη κινητικότητα άγριων πανίδας υπό εξαφάνιση, όπως η καφέ Αρκούδα και ο Λύκος.

Τα ποσοστά μεταξύ νεκρών και ζωντανών ζώων δεν απέχουν πολύ, χωρίς όμως αυτό να είναι καθοριστικό. Το 55,3% των νεκρών ζώων αντιστοιχεί σε 2.426 περιστατικά, ενώ το 44,6% των ζωντανών αντιστοιχεί σε 1.957. Τα περισσότερα από αυτά παραμένουν στο οδόστρωμα μέχρι τελικής σήψης και

αποσύνθεσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αισθητική, τον πολιτισμό, αλλά και τη δημόσια υγεία. Κατά τη διάρκεια του καθαρισμού, από τα αρμόδια συνεργεία της εταιρείας, εντοπίστηκαν επίσης και τρία τραυματισμένα ζώα.

«Τα νεκρά ζώα στον αυτοκινητοδρόμο της Εγνατίας Οδού αποτελούν μια πολύ ευαίσθητη και σημαντική κατηγορία. Για να παραμείνει σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα ή και να εξαλειφθεί η θνησιμότητα της πανίδας, καταγράφονται όλες οι ενέργειες οι οποίες αφορούν νεκρά ή τραυματισμένα ζώα (οικόσιτα, αλλά και άγρια πανίδα) και λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα προστασίας», όπως αναφέρεται στην έκθεση.

Τα νεκρά ζώα συλλέγονται σε ειδικούς κάδους και διατίθενται αυθημερόν σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για διάθεση σε εγκαταστάσεις διαχείρισης ζωικών αποβλήτων.

Πάντως, για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο, στις περιοχές οι οποίες είναι χαρακτηρισμένες ως βιοτόποι ή παρατηρείται κινητικότητα άγριων πανίδας, μεταξύ των οποίων και η Ήπειρος, έχουν τοποθετηθεί, ενισχυμένη περιφράξη και τεχνητά απορροφητικά μέσα (ανακαστήρες). Οι παραπάνω μέθοδοι ενισχύουν σημαντικά τη θωράκιση του αυτοκινητοδρόμου, βοηθώντας στη μείωση της θνησιμότητας άγριων ζώων, λόγω τροχαίων ατυχημάτων. Δυστυχώς όμως, καταγράφονται πολλά περιστατικά βανδαλισμών σε τμήματα της περιφράξης αλλά και στον υπόλοιπο εξοπλισμό του αυτοκινητοδρόμου.

Οι Μονάδες Ελέγχου Ρύπανσης

Τα Γιάννενα, συγκεντρώνουν και τις περισσότερες Μονάδες Ελέγχου Ρύπανσης, κυρίως επειδή τα τμήματα της περιοχής παραδόθηκαν στη κυκλοφορία αργότερα από ότι τα υπόλοιπα, με συνέπεια οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που συνταχθηκαν, να έχουν περισσότερες απαιτήσεις από τις προγενέστερες. Κλεινοντας, η «Εγνατία Οδός Α.Ε.», επισημαίνει ότι «αποτελεί καθήκον όλων των πολιτών, να σεβόνται και να εκτιμούν τη σημαντικό αυτό έργο του αυτοκινητοδρόμου, να αντιλαμβάνονται συνεχώς ότι η σήμανση, ο ηλεκτροφωτισμός και η καθαριότητα των οδών είναι στοιχεία απολύτως απαραίτητα για την ασφάλεια των χρηστών και ότι, τελικά, η άσκημη εικόνα των δρόμων αποτελεί προβόλη της χώρας, ιδιαίτερα προς τους ξένους οδηγούς και επισκέπτες».

Κι αυτό γιατί, ισταθμεύουν για παράδειγμα για διάλυση λίγο πριν τα διόδια, πειτούν τα σκουπίδια στην άκρη του δρόμου ή αλλάζουν λάστιχο και εγκαταλείπουν το οκασμένο εκεί, με αποτέλεσμα όχι μόνο την δημιουργία άσχημης εικόνας, αλλά και την αύξηση της πιθανότητας πρόκλησης τροχαίων ατυχημάτων.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι η ποσότητα των απορριμμάτων που συλλέγονται ανά μήνα στα τμήματα του αυτοκινητοδρόμου, που διέρχονται από την Περιφέρεια Ήπειρου, όπου παρατηρείται υψηλή επίσης μέση κυκλοφορία (5.000 – 10.000 οχήματα), ανέρχεται σε 1,2 τόνους!

Η σύστασή τους είναι κυρίως: από πλαστικό, σε ποσοστό 23%, από μέταλλο, σε ποσοστό 13,3%, οργανικά απόβλητα, σε ποσοστό 29,1% κ.ά.

Επίσης, η αρμόδια εταιρία που διαχειρίζεται Απόβλητα Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού, από την έναρξη της συνεργασίας της με την «Εγνατία Οδός Α.Ε.», έχει συλλέξει από την περιοχή των Ιωαννίνων, συνολικά 11.140 kg φωτιστικών – ηλεκτρικών – ηλεκτρονικών ειδών, έως και το 2014, ποσότητα ρεκόρ, σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές.

Όσον αφορά στις καταγραφές ανά τμήμα, ο μεγάλος αριθμός εντοπίζεται στο νομό Ιωαννίνων και πιο συγκεκριμένα στα τμήματα Πεδινή – Δροσοχώρι (996 καταγραφές), Δροσοχώρι – Άραχθος (826 καταγραφές), Γκρίκα – Κρυσταλλοπηγή (617 καταγραφές), Άραχθος – Περιστερί (599 καταγραφές) και Λαδοχώρι – Λυκοπέδι (522 καταγραφές).

Συνολικά, για το διάστημα 2006 – 2014, οι καταγραφές αγγίζουν τις 12.826, σε όλα τα τμήματα της Ήπειρου, η οποία αναδεικνύεται «πρωταθλήτρια»